CZU: 373.014 **https://doi.org/10.59295/sum3(183)2025_30**

TENDINŢELE ACTUALE ALE CERCETĂRILOR, PROBLEME NEABORDATE ÎN DOMENIUL MANAGEMENTULUI ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR

Otilia Luminița MĂRGĂRIT,
Universitatea de Stat din Moldova

Tehnologiile educaționale au un impact din ce în ce mai mare asupra modului în care se desfășoară procesul de învățământ. Cercetările se concentrează pe implementarea platformelor online, utilizarea aplicațiilor educaționale, a învățării bazate pe tehnologie și adaptarea curriculumului pentru a integra aceste instrumente. Totodată, se discută despre formarea continuă a cadrelor didactice pentru a utiliza tehnologiile într-un mod eficient. Un alt domeniu de cercetare important este analiza stilurilor de leadership educațional și impactul acestora asupra performanței școlare. Studiile se concentrează pe formarea și dezvoltarea directorilor de școli, dar și pe sprijinul acordat cadrelor didactice pentru a îmbunătăți practica pedagogică și a răspunde nevoilor variate ale elevilor.

Modificările rapide din societate, tehnologie și piața muncii impun necesitatea unei adaptări constante a sistemului educațional. Cercetările în acest domeniu analizează cum școlile pot implementa eficient schimbările curriculare, organizatorice și pedagogice, pentru a răspunde cerințelor actuale.

Cuvinte-cheie*: tehnologii educaționale, leadershipul educațional,inovație, diversitate și incluziune, management, competențe, schimbare.*

CURRENT RESEARCH TRENDS, UNADDRESSED PROBLEMS IN THE FIELD OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION MANAGEMENT

Educational technologies have an ever-increasing impact on the way education is conducted. Research focuses on the implementation of online platforms, the use of educational applications, technology-based learning and curriculum adaptation to integrate these tools. At the same time, the continuous training of teachers to use technologies in an efficient way is discussed. Another important area of research is the analysis of educational leadership styles and their impact on school performance. Studies focus on the training and development of school principals, but also on supporting teachers to improve pedagogical practice and respond to the varied needs of students. Rapid changes in society, technology and the labor market impose the need for constant adaptation of the educational system. Research in this area looks at how schools can effectively implement curricular, organizational and pedagogical changes to meet current demands.

Keywords*: educational technologies, educational leadership, diversity and inclusion, management, skills, change.*

Introducere

Domeniul managementului învățământului preuniversitar a evoluat considerabil în ultimele decenii, influențat de schimbările rapide din societate și de reformele educaționale. Cercetările recente au evidențiat tendințe emergente și au identificat probleme care rămân insuficient abordate. În această secțiune, vom explora principalele tendințe actuale în cercetările de management educațional, problemele neabordate și direcțiile viitoare de cercetare.

Tendințe actuale în cercetările de management educațional

a. Inovația și tehnologia în managementul educațional

Una dintre cele mai proeminente tendințe este integrarea tehnologiilor digitale în managementul educațional. Studiile recente au evidențiat cum tehnologiile emergente, cum ar fi învățarea digitală, platformele de management al învățării (LMS) și instrumentele de evaluare online, transformă modul în care sunt gestionate școlile și cum se desfășoară procesul educațional. Hattie și Timperley [1, p. 2], subliniază că tehnologia poate sprijini îmbunătățirea calității învățării, prin facilitarea feedback-ului în timp real și prin personalizarea experienței educaționale.

Un exemplu semnificativ este cercetarea lui Johnson și Adams Becker [2, p.7], care analizează impactul tehnologiilor mobile și al aplicațiilor educaționale asupra managementului școlar. Studiile sugerează că integrarea tehnologică ajută la crearea unui mediu educațional mai interactiv și la îmbunătățirea comunicării între profesori, elevi și părinți. Totuși, adoptarea tehnologiei în școli ridică și provocări legate de infrastructură, formare profesională și egalitate de acces.

b. Focus pe leadershipul educațional

Cercetările recente au pus un accent tot mai mare pe importanța leadership-ului educațional și pe rolul esențial pe care îl joacă liderii școlari în îmbunătățirea calității educației. Leithwood și Jantzi [3],explorează cum stilurile de leadership, cum ar fi leadership-ul transformativ și distribuit, contribuie la performanța școlilor. Ei evidențiază că liderii educaționali care promovează o viziune clară și sprijină dezvoltarea profesională a cadrelor didactice au un impact semnificativ asupra succesului elevilor.

Cercetarea lui Hallinger și Heck [4], subliniază că un leadership eficient în educație nu doar că influențează rezultatele elevilor, dar poate și să stimuleze un climat pozitiv în școală, promovând colaborarea și inovarea. Această tendință sugerează că viitoarele cercetări ar trebui să exploreze mai profund strategiile de dezvoltare a leadership-ului și impactul acestora asupra diferitelor tipuri de școli și contexte educaționale.

c. Managementul diversității și incluziunii

Un alt domeniu de cercetare emergent este managementul diversității și incluziunii în școlile preuniversitare. În contextul unei societăți tot mai diverse, școlile se confruntă cu provocarea de a gestiona și de a promova diversitatea culturală, lingvistică și socio-economică. Banks subliniază importanța dezvoltării unui curriculum incluziv și a implementării de strategii educaționale care să reflecte diversitatea elevilor și să asigure oportunități egale pentru toți.

Cercetările arată că managementul diversității este crucial pentru reducerea disparităților în performanța școlară și pentru crearea unui mediu educațional care să sprijine succesul tuturor elevilor. Totuși, multe studii au arătat că încă există provocări semnificative în implementarea unor politici de incluziune eficiente și în asigurarea resurselor necesare pentru a sprijini diversitatea în școli.

d. Dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice

Un alt aspect important este dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice. Cercetările recente, cum ar fi cele realizate de Guskey în anul 2002, au demonstrat că formarea profesională continuă are un impact pozitiv asupra competențelor pedagogice ale profesorilor și asupra calității învățării elevilor. Programelor de formare și de dezvoltare profesională trebuie să fie adaptate nevoilor și contextului specific al școlilor.

Un studiu realizat de Darling-Hammond et al. [5, p.8],sugerează că, pentru a fi eficiente, programele de dezvoltare profesională trebuie să fie bazate pe practică, coerente și sustinute pe termen lung. De asemenea, cercetarea a evidențiat că implicarea cadrelor didactice în dezvoltarea și evaluarea programelor de formare este esențială pentru succesul acestora.

e. Managementul resurselor educaționale și financiare

În ultimii ani, cercetările au abordat și problema managementului resurselor educaționale și financiare, evidențiind provocările legate de alocarea și utilizarea eficientă a resurselor. Hannaway și Wylie discută despre impactul resurselor financiare asupra performanței școlilor și despre necesitatea unor politici de finanțare echitabile și transparente.

Studiile recente au subliniat că, în ciuda alocării bugetare, există încă disparități semnificative între școlile din diferite zone geografice și socio-economice. Ladd și Fiske sugerează că pentru a aborda aceste disparități, sunt necesare reforme care să asigure resurse adecvate pentru toate școlile, în special pentru cele din zone defavorizate.

Probleme neabordate în domeniul managementului învățământului preuniversitar

a. Impactul reformelor educaționale asupra managementului școlar

Deși s-au realizat numeroase cercetări privind efectele reformelor educaționale asupra elevilor și cadrelor didactice, impactul acestor reforme asupra managementului școlar nu a fost explorat în detaliu. Cohen și Hill sugerează că reformele educaționale pot influența semnificativ structura și funcționarea școlilor,

dar cercetările în domeniu sunt încă limitate. Este necesară o evaluare mai aprofundată a modului în care reformele, cum ar fi schimbările curriculare sau politicile de evaluare, afectează rolul și responsabilitățile managerilor școlari.

b. Rolul managementului în dezvoltarea competențelor non-cognitive ale elevilor

Majoritatea cercetărilor se concentrează pe aspectele academice și cognitive ale educației, lăsând în urmă competențele non-cognitive, cum ar fi abilități de leadership, reziliență și inteligență emoțională. Duckworth și Seligman discută despre importanța acestor competențe pentru succesul elevilor, dar există puține studii care explorează cum managementul școlar poate sprijini dezvoltarea acestora. Cercetările viitoare ar trebui să analizeze modul în care strategiile de management pot contribui la dezvoltarea competențelor non-cognitive ale elevilor.

c. Eficiența strategiilor de management în contexte educaționale diverse

Deși au fost propuse diverse modele și strategii de management, eficiența acestora în diferite contexte educaționale rămâne insuficient cercetată. Rutter et al. subliniază că strategiile care funcționează bine într-un context pot să nu fie la fel de eficiente într-altul. Este necesar să se exploreze mai în detaliu cum strategiile de management pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale școlilor din medii diverse, cum ar fi școlile din zone defavorizate sau cele cu elevi din medii socio-culturale variate.

d. Impactul schimbărilor de personal asupra managementului școlar

Schimbările frecvente de personal, inclusiv recrutarea și retenția cadrelor didactice, reprezintă o problemă majoră pentru managementul școlar. Ingersoll a identificat că schimbările de personal pot afecta stabilitatea și coerența procesului educațional. Cu toate acestea, cercetările nu au explorat pe deplin impactul acestor schimbări asupra managementului școlar și strategiilor utilizate pentru a menține eficiența și continuitatea în cadrul instituțiilor educaționale.

e. Rolul comunității în sprijinirea managementului școlar

În multe cercetări, impactul comunității asupra școlilor este subevaluat. Se sugerează că implicarea comunității poate influența pozitiv performanța școlilor, dar există puține studii care analizează modul în care comunitățile locale pot sprijini activ managementul școlar. Este important să se investigateze mai în detaliu cum comunitățile locale pot contribui la gestionarea eficientă a școlilor și la dezvoltarea unui mediu educațional favorabil.

Concluzii

Tendințele actuale în cercetările de management educațional evidențiază importanța inovației tehnologice, leadership-ului educațional, diversității și incluziunii, dezvoltării profesionale continue și gestionării resurselor. Totuși, problemele neabordate, cum ar fi impactul reformelor educaționale, dezvoltarea competențelor non-cognitive, eficiența strategiilor în contexte diverse, impactul schimbărilor de personal și rolul comunității, oferă direcții importante pentru cercetările viitoare. Abordarea acestor probleme neabordate va contribui la dezvoltarea unui management educațional mai eficient și adaptat nevoilor actuale ale sistemului educațional.

Bibliografie:

1. Johnson, L., Adams Becker, S., Cummins, M., Estrada, V., Freeman, A., & Ludgate, H. (2013). *Technology Outlook: Community, Technical, and Junior Colleges 2013-2018.*
2. Johnson, L., Adams Becker, S., Cummins, M., Estrada, V., Freeman, A. & Hall, C. (2016). *NMC Horizon Report: 2016 Higher Education Edition*. Austin, Texas: *The New Media Consortium*. Retrieved November 18, 2024 from https://www.learntechlib.org/p/171478/
3. Leithwood, K. and Jantzi, D. (2000) *Principals and Teacher Leadership Effects: A Replication. School Leadership and Management,* 20, 415-434.
4. Hallinger, P., & Heck, R. H. (2010). *Leadership for Learning: Does Collaborative Leadership Make a Difference in School Improvement? Educational Management Administration and Leadership*, 38, 654-678.
5. Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional Development*. Palo Alto: Learning Policy Institute.

Date despre autor:
Otilia Luminița MĂRGĂRIT, doctorand, Școala doctorală „Științe Sociale”, Universitatea de Stat din Moldova.
ORCID: https://orcid.org/0009-0006-6227-3444
E-mail: margarit_otilia@yahoo.com
otilialuminitamargarit@gmail.com

Prezentat: 20.01.2025